

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА

ЗА СЛУЧАЙНОТО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПОСТЪПВАЩИТЕ ДЕЛА В СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

Разпределението на делата и преписките в Софийски окръжен съд се извършва на принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение ползвайки Системата за случайно разпределение на делата на Висшия съдебен съвет, съобразно поредността на постъпването им, както и в съответствие с Инструкцията за организацията и реда на използване на програмните продукти за разпределение на делата в съдилищата на случаен принцип, приета с решение по протокол № 46, допълнителна т. 9 от 30.11.2010 г. на Комисия „Професионална квалификация, информационни технологии и статистика” на ВСС, за прилагането на чл. 9 от ЗСВ.

В регистратурата на Софийски окръжен съд се водят входящ и изходящ дневник на електронен и на хартиен носител, разносна книга и регистър на заявления за достъп до обществена информация (ЗДОИ), в която се отбелязва точният час на постъпването и подателят на искането.

Във входящия дневник се описват всички документи и дела, постъпващи в съда, като се отбелязва часа на приемането им, а ако са получени по пощата се отбелязва датата на пощенското клеймо. Отбелязванията във входящия, изходящия дневник, регистъра на заявления за достъп до обществена информация по ЗДОИ се номерират последователно.

Когато в дневниците е направена корекция, тя се отбелязва с бележка. В дневниците, които са част от автоматизираните системи за управление на делата, не се допуска изтриване (заличаване) на направените регистрации и в тях се отбелязват всички следващи изменения или поправки. На първата страница на всеки приет или издаден от съда документ се отбелязват регистрационният номер и датата на вписване и се полага подписът на деловодителя. При поискване от вносителя на документа тези данни се отбелязват и на представено от него копие.

Входящият дневник, който се води и на хартиен носител, се приключва от нарочния служител в края на работния ден, като непосредствено след последния запис се отбелязва броят на постъпилите за деня входящи документи. Постъпващите в съда документи на хартия трябва да са написани четливо в препоръчителен формат А4. При обработването на постъпили по пощата книжа се запазва пликът. Върху първата страница на постъпилите книжа се записва номерът на обратната разписка или датата на пощенското клеймо с означение, че са получени по пощата. Книжата, по които се образуват дела, се предават за доклад най-късно на следващия ден от постъпването им, като дела по чл. 77 и сл. от Семейния кодекс и по Глава Тридесет и пета от ГПК се докладват веднага след постъпването им.

I. В програмата за случайното разпределение на делата са определени следните видове дела :

1. Граждански дела (ГД):

ГД I инстанция:

- искове по СК (Семеен кодекс);
- осиновявания;
- облигационни искове;
- непозволено увреждане;
- дела от и срещу търговци;
- вещни искове;
- искове по КТ;
- дела по ЗОДОВ (Закон за отговорността на държавата и общините за вреди);
- дела по ЗОПДНПИ (Закон за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество);
- запрещения;
- установителен иск по чл. 124 от ГПК;
- спиране действията на СИ (съдия изпълнител);
- други.

ЧГД I инстанция:

- молба за обезпечение;
- жалба по чл. 25 от ТЗ;
- други.

ГД I инстанция за търговско отделение;

ГД – II инстанция;

ЧГД – II инстанция;

ГД II инстанция за търговско отделение;

ТД за преразпределение.

2. Търговски дела (ТД):

- Несъстоятелност;
- Търговски сделки;
- Обезпечение на бъдещ иск и спиране на регистърното производство;
- Откази по Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел;;
- Съдебни решения и актове на Европейски съюз, Европейска заповед за плащане;
- колективни иски;
- други търговски иски.

3. Наказателни дела (НД):

- Наказателни дела I инстанция
- чл. 115 НК
- чл. 116 НК
- чл. 354а НК
- чл. 343 НК
- чл. 199 НК
- присвояване;
- престъпления против стопанството;
- престъпления против финансовата, данъчната и осигурителна система;
- подкуп;
- други по НК;
- по чл. 243 от НПК първа инстанция;
- чл. 368а, ал. 5 от НПК;
- екстадиция;
- ЗПИИРКОРНФС;
- ЧНД;
- ЧНД- ЗСРС;
- Въззивно наказателно общ характер дело (ВНОХД);
- Въззивно наказателно частен характер дело (ВНЧХД);
- Въззивно частно наказателно дело (ВЧНД);
- Въззивно наказателно административен характер дело (ВНАД)
- по чл. 243 от НПК втора инстанция.

II. Определянето на съдия – докладчик се извършва от Административния ръководител на съда или изрично овластен от него с писмена заповед друг съдия, съобразно поредността на постъпването на делата и преписките в съда, чрез случайно електронно разпределение на делата, посредством системата за случайно разпределение на Висшия съдебен съвет.

1. Овластените съдии имат своя парола, с която осъществяват достъп до програмата.

2. При всеки запис в архива на програмата се съхраняват и данни относно това, кое лице е извършило конкретните действия.

III. Разпределението на постъпилите дела и преписки се извършва ежедневно от административния ръководител на съда (ръководител на отделение) или овластените съдии, като всеки съдия може да присъства на процедурата по определяне на съдия – докладчик, както и да получава информация от статистиката по делата, която се съхранява в електронната програма.

1. Чрез софтуера по подразбиране всяко дело се разпределя при режим „автоматично“, като софтуерът не допуска манипулиране на избора.

IV. Софтуерът предлага и **ОСОБЕНИ РЕЖИМИ** на избор на докладчик:

- по дежурство;
- определен докладчик-ръчно;
- без участие на конкретен докладчик.

1. Бързите производства се разпределят в часа на постъпването им, съобразно дежурния съдия, определен за конкретния ден от седмицата с Оперативния план за работа на съда през съответния месец.

2. При разпределението се изключват съдии, които отсъстват поради ползването на отпуск или друга обективна причина за 5 или повече дни.

V. Необходимостта от оперативност, бързина, съблюдаване на специално уредени процесуални срокове и с оглед охраняване интересите на страните се прилагат редица особени хипотези, налагащи гъвкавост при приложението на правилото.

1. Особени хипотези при приложението на принципа за случайно разпределение при наказателните и административно-наказателните дела в Софийски окръжен съд са:

1.1. При разпореждане от съдебния състав по въпросите по чл. 249, ал.2, вр. чл. 248, ал.1, т.3 от НПК за прекратяване на съдебното производство и връщане делото на прокурора за отстраняване на допуснати процесуални нарушения, постановено в разпоредително заседание по чл. 248 НПК, при следващото внасяне на делото от прокуратурата то се разпределя на първоначално определения на случаен принцип докладчик.

1.2. При връщане след инстанционния контрол на отменени прекратителни определения, в това число и за изпращане по подсъдност или определения след повдигнат спор за подсъдност, за продължаване на съдопроизводствените действия делото се разпределя на първоначално определения докладчик

1.2.1. Делото се разпределя чрез софтуера при използване на функцията „ръчно“.

1.2.2. Делото е било вече разпределено на случаен принцип. Съдията-докладчик се е запознал с делото преди връщането му на прокуратурата и следва да продължи разглеждането му.

1.3. При постъпване на искане по чл. 65 от НПК (мярка за неотклонение) делото се разпределя на първоначално определения докладчик по искане по чл. 64 от НПК.

1.3.1. Делото се разпределя чрез софтуера при използване на функцията „ръчно“.

1.3.2. При нови искания за промяна на мярката за неотклонение делото може да се разпредели на друг съдия чрез софтуера при използване на функция „ръчно“.

1.3.3. Осигурява се бързина на производството, спазване на процесуалните срокове и осигуряване на възможни различни първоинстанционни състави, между които на случаен принцип да бъде разпределено делото след внасяне обвинителен акт.

1.4. При постъпване на дело от РС за въззивно разглеждане по чл. 64, ал. 6 НПК, ВНАД по чл. 7, ал. 2 от УБДХ, както и при постъпване за първи път за въззивно разглеждане на дело по чл. 65, ал. 7 НПК, същото се разпределя на случаен принцип за датата, насрочена от РС, между съдиите-докладчици в съдебния състав, определен за съответната дата, съгласно утвърдения от административния ръководител Оперативен план за съответния месец.

1.4.1. Делото се разпределя чрез софтуера при използване на функцията „не участват“.

1.4.2. Осигурява се бързина на производството и спазване на процесуалните срокове.

1.5. При постъпване на дело от РС, което е било контролирано по чл. 64, ал. 6 или по чл. 65, ал. 7 от НПК, същото се разпределя на случаен принцип за датата, насрочена от РС, измежду съдиите от съдебния състав, който се е произнесъл по чл. 64, ал. 6 или чл. 65, ал. 7 от НПК.

1.5.1. Делото се разпределя чрез софтуера при използване на функцията „не участват“.

1.5.2. Осигурява се бързина на производството, спазване на процесуалните срокове и осигуряване формирането на въззивен състав, при обжалване на първоинстанционната присъда.

1.6. При постъпване на дело от РС, което е било контролирано по чл. 243, ал. 8 от НПК, същото се разпределя на случаен принцип между съдиите от съдебния състав, който се е произнасял по чл. 243, ал.8 от НПК

1.6.1. Делото се разпределя чрез софтуера при използване на функцията „не участват“.

1.6.2. Осигурява се бързина на производството, спазване на процесуалните срокове и осигуряване формирането на въззивен състав, при обжалване на първоинстанционна присъда. запазват се състави за допълнително произнасяне и такива, които евентуално да разгледат делото по същество.

1.7. При повторно постъпване на производство по реда на чл. 243, ал.5 от НПК, делото се разпределя на същия съдия-докладчик чрез софтуера при използване на функция „ръчно“.

1.7.1. Делото е било вече разпоредено на случаен принцип. Съдията-докладчик се е запознал с делото при първоначалното произнасяне. Запазват се състави за допълнително произнасяне и такива, които евентуално да разгледат делото по същество.

1.8. При връщане на делото на РС поради неправилното му администриране при следващото внасяне на делото от РС то се разпределя на първоначално определения на случаен принцип докладчик.

1.8.1. Делото се разпределя чрез софтуера при използване на функцията „ръчно“.

1.8.2. Делото е било вече разпределено на случаен принцип. Съдията-докладчик се е запознал с делото преди връщането му на РС и следва да продължи разглеждането му.

2. Особени хипотези при приложението на принципа за случайно разпределение при гражданските дела в Софийски окръжен съд са:

2.1. При връщане на прекратено дело за разглеждане по компетентност – след спор за подсъдност, новообразуваното дело се разпределя на първоначално определения докладчик.

2.1.1. Делото се разпределя чрез софтуера при използване на функцията „докладчик определен”.

2.1.2. Делото е било вече разпределено на случаен принцип. Съдията-докладчик се е запознал с делото преди изпращането му и следва да продължи разглеждането му.

2.2. При обезсилване на съдебно решение и връщане на делото за разглеждане от друг състав на същия съд – делото се разпределя на случаен принцип, но без участието на съдията-докладчик, постановил обезсиленото решение.

2.2.1. Делото се разпределя чрез софтуера на случаен принцип при използване на функцията „не участват” по отношение на съдията-докладчик, постановил обезсиленото решение.

2.2.2. Спазват се указанията на горестоящата инстанция и се осигурява безпристрастност и непредубеденост при повторното разглеждане на спора.

2.3. При постъпили молби за обезпечение на иск делото се разпределя на случаен принцип, като се изключват съдиите, за които е налице обективна невъзможност (поради отсъствие, дежурство или участие в съдебно заседание) да разгледат и да се произнесат по молбата в установения от закона срок (в деня на подаването ѝ).

2.3.1. Делото се разпределя чрез софтуера на случаен принцип при използване на функцията „не участват”.

2.3.2. Осигурява се бързина на производството и спазване на процесуалните срокове.

2.4. При връщане на делото на РС поради неправилното му администриране при следващото внасяне на делото от РС то се разпределя на първоначално определения на случаен принцип докладчик.

2.4.1. Делото се разпределя чрез софтуера при използване на функцията „докладчик определен”.

2.4.2. Делото е било вече разпределено на случаен принцип. Съдията-докладчик се е запознал с делото преди връщането му на РС и следва да продължи разглеждането му.

3. Особени хипотези при приложението на принципа за случайно разпределение при търговските дела в Софийски окръжен съд са:

3.1. При постъпила молба, по която съдията не може да участва, тя се разпределя по метода на изключването.

3.2.1. Делото се разпределя чрез софтуера на случаен принцип при използване на функцията „не участват”.

3.2.2. Спазват се разпоредбите на Търговския закон и процесуалните срокове.

4. Особени хипотези във връзка с дежурствата са:

4.1. На дежурен наказателен съдия се разпределят:

искания за вземане или постъпили за първи път искания за изменение на мярка за неотклонение „Задържане под стража” (чл. 64, ал. 1 НПК, чл. 65, ал. 3 НПК);

искания по чл. 13, ал. 7, чл. 15, ал. 1 и чл. 43, ал. 3 ЗЕЕЗА

искания до съда в хода на досъдебното производство по чл. 72, чл. 73, чл. 146, ал. 3, чл. 159а, чл. 161, ал. 1 и ал. 2, чл. 164, ал. 3, чл. 165, ал. 2-5, чл. 222, чл. 223 и чл. 234, ал. 9, чл. 368, ал. 3 от НПК

жалби по чл. 111, ал. 3 НПК;

искания за предоставяне на правна помощ по чл. 381, ал. 1 от НПК;

жалби по чл. 61, ал. 3 от НПК;

предложения и искания по чл. 67, ал. 1 от НПК,

жалби по чл. 68, ал. 4 и искания по чл. 68, ал. 6 от НПК, както и искания по чл. 69, ал. 2 и чл. 70, ал. 1 от НПК.

жалба по чл. 182, ал. 3 от НПК.

НОХД, образувани по внесени от прокуратурата споразумения (чл. 382 НПК)

искания по чл. 68, ал. 5 от ЗМВР

4.1.1. Делото се разпределя чрез софтуера за случайно разпределение на делата от разпределящия при използване на функцията „по дежурство”, съгласно утвърдения от административния ръководител график за дежурствата. В случай, че разпределящият е възпрепятстван да извърши разпределението на делата, подлежащи на разглеждане от дежурния съдия, разпределението им се извършва от дежурния съдия.

4.1.2. Осигурява се бързина на производството и спазване на процесуалните срокове.

4.1.3. При свръхнатовареност на дежурния съдия делата, разглеждани на дежурство, се разпределят на случаен принцип, като се изключват съдиите, които са в заседание и тези в продължителен отпуск или в командировка.

4.1.4. Делото се разпределя чрез софтуера на случаен принцип при използване на функцията „не участват”.

4.1.5. Осигурява се бързина на производството и спазване на процесуалните срокове.

4.1а. (нова 28.11.2019г.)

При постъпване на искане по чл. 64 НПК за вземане на мярка за неотклонение „задържане под стража“ спрямо лице, обвиняемо за извършване на престъпление в съучастие по смисъла на чл. 20 НК, в случаите, когато спрямо другия/те съучастник/ци вече е било предявено и разгледано от съответния дежурен съдия такова искане, делото се разпределя на същия докладчик.

4.1a.1.3a.1. Делото се разпределя чрез софтуера при използване на функция „ръчно“.

4.1a.2. Осигуряват се повече възможни първоинстанционни състави, между които на случаен принцип да бъде разпределено делото след внасяне на обвинителен акт.

4.1a.3. Когато определеният по т.1.3a.1 докладчик е в невъзможност да разгледа делото, то се разпределя на дежурния съдия.

4.2. На дежурен граждански съдия се разпределят искания по Глава XXV от ГПК – „Бързо производство“.

4.2.1. Делото се разпределя чрез софтуера за случайно разпределение на делата на случаен принцип за извънредна най-близка дата, съгласно утвърдения от административния ръководител график за работата на едноличните граждански състави.

4.2.2. Осигурява се бързина на производството и спазване на процесуалните срокове, които съдиите са длъжни да спазват

V. Обстоятелството, че при избор на режим „определен докладчик“ или „без участие“ на конкретен докладчик“ преди разпределяне на делото софтуерът изисква посочване на основанието за това, е гаранция за предотвратяване на злоупотреби с използването на особените режими на разпределяне на делата.

Посочените причини се вписват в протокола за съответния избор и се съхраняват в архива на програмата.

1. Възможността за разпределяне на делата посредством посочените „особени режими“ дава възможност да се съобразят специфичните хипотези на избор (напр. дела, които се разглеждат по дежурство, връщане на вече образувани дела за повторно разглеждане от същия състав или от друг състав, участие на определен съдия в производство по мярка за неотклонение и др.) и заедно с това гарантира:

спазване на предварително определени обективни критерии за избора при „особени режими“;

автоматично и контролирано чрез документирането разпределяне на съответното дело;

прозрачност на избора и в тези особени хипотези.

VI. Промяна и преразпределение на определения съдия докладчик по делото се извършва:

1. при отвод на този съдия – докладчик или друга обективна причина, налагаща продължително отсъствие.

2. при внезапно възникнала непреодолима пречка за участие в насроченото съдебно заседание.

VIa.(изм. 01.02.2023г.) Заместване при отсъствие на съдията-докладчик или на друг член на съдебния състав:

1. При отсъствие на съдията-докладчик неговият заместник по текущия доклад по разпределените му дела се определя измежду членовете на съответния въззивен състав по старшинство във възходящ ред, вкл. и по първоинстанционните дела.

2. (доп. 24.11.2025г.) При отсъствие на съдията-докладчик или друг член на съдебния състав поради ползване на платен годишен отпуск или отпуск поради временна неработоспособност, или по друга причина отсъстващият съдия се замества в съдебния състав от друг съдия от съответното отделение, определен на случаен принцип чрез ЕИСС.Изборът се извършва от председателя на въззивния състав или негов заместник по старшинство, когато председателя на отделнието или дежурния съдия са възпрепятствани.

Определеният на случаен принцип заместващ съдия участва на мястото на отсъстващия по всички дела, насрочени за разглеждане в открито съдебно заседание и в тези, подлежащите на разглеждане в закрито заседание, като заместването му в съответния състав се извършва от разпределящия посредством функции/команда „ръчно разпределение“ или „заместване“ в ЕИСС.

3. За заместването по текущия доклад административният секретар уведомява съдебните деловодители и съдебните секретари.

VIб. При несъгласие между разпределящите в Гражданско и Търговско отделение относно вида на новопостъпилото дело, спорът да се решава от Председателя на Софийски окръжен съд.

VIв. (доп. 01.07.2024г.). Съдия може да бъде изключен от разпределението на постъпващите дела при констатирано неравномерно разпределение на дела, поради технически или организационни причини с мотивирана заповед на председателя на съда.

VII. В архива на софтуера се записват идентификацията на разпределящия, всяко от извършените от него действия, всяко от посочените от него основания за отказ или замяна на вече определен докладчик, всяко от посочените основания за извършване на избор при особен режим, както и датата и часът на всяко действие.

1. Софтуерът не позволява промяна на съдържанието на архива и гарантира документираност и прозрачност на всеки избор на докладчик.

2. Софтуерът позволява във всеки момент извършване на бърза и лесно достъпна справка относно броя на разпределения в съответната група дела, както и броя на делата, разпределени за всеки конкретен съдия.

VIII. Протоколите от извършеното разпределение се съхраняват в архива на софтуера и на хартиен носител.

1. Протоколът се подписва от съдията, извършил разпределението, като се отбелязва неговото име.

2. Извлечение от протокола, подписан от разпределящия съдия, се прилага към всяко дело.

3. Разпечатка от архива на софтуера се подрежда в отделна папка, която образува Регистър на случайният подбор и отводите.

IX. Ясните правила за разпределението на делата създават повече доверие в обществото и спокойствие за независимост в магистратите.

Настоящите правила са утвърдени със заповед на председателя на Софийски окръжен съд.